

**MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM**

MINISTRI KÄSKKIRI

Tallinn

30. juuni^v 2009 nr 207

„Stardi- ja mikrolaenu käendusprogramm” kinnitamine

„Ettevõtluse toetamise ja laenude riikliku tagamise seaduse” § 2 lg 3 ja § 4 lg 2 ja „Vabariigi Valitsuse seaduse” § 52 lg 1 alusel ning kooskõlas “Perioodi 2007-2013 struktuuritoetuse seaduse” § 12 lõikega 3 ja „Inimressursi arendamise rakenduskava” prioriteetse suuna „Teadmised ja oskused uuendusmeelseks ettevõtluseks” eesmärkide saavutamiseks:

- 1) kinnitan „Stardi- ja mikrolaenu käendusprogrammi” (lisatud);
- 2) tunnistan kehtetuks Majandus- ja kommunikatsiooniministri 1. veebruari 2008 a. käskkirja nr 39 „Stardi- ja mikrolaenu käendusprogramm,„

Juhan Parts

Kinnitatud majandus- ja kommunikatsiooniministri
20. juuni 2009. a käskkirjaga nr. 207

Stardi- ja mikrolaenu käendusprogramm

1. Programmi nimetus

Stardi- ja mikrolaenu käendusprogramm (edaspidi: programm).

2. Rakenduskava, prioriteetse suuna ja meetme nimetus

„Riiklike struktuurvahendite kasutamise strateegia 2007-2013” ja sellest tuleneva „Inimressursi arendamise rakenduskava” prioriteetse suuna „Teadmised ja oskused uuendusmeelseks ettevõtluseks” meede „Stardi- ja mikrolaenu käendusprogramm”.

3. Eesmärgid ja mõju

3.1 Üldeesmärk

Programmi üldeesmärk on uute elujõuliste ettevõtjate tekke soodustamine ja alustavate ettevõtjate uuendus- ja kasvuvõime suurendamine.

3.2 Alaeesmärk

Programmi alaeesmärgiks on laenukapitali kättesaadavuse parandamise abil toetada alustavaid väike- ja keskmise suurusega ettevõtjaid nende arenguks vajalike tegevuste finantseerimisel ja investeringute tegemisel.

3.3 Mõju

Programmi raames elluviidavad tegevused aitavad koosmõjus teiste ettevõtluse toetusmeetmetega kaasa ettevõtlusaktiivsuse kasvule, ettevõtete ellujäämismäära tõusule ning kiiresti kasvavate ettevõtjate osatähtsuse tõusule ettevõtete koguarvus. Nimetatud mõjueesmärkide saavutamist toetavad lisaks käesoleva programmi tegevustele meetmed alustava ettevõtja toetamiseks tagastamatu abi vormis, ettevõtlusalase teadlikkuse tõstmiseks ühiskonna erinevates rühmades, inkubatsiooniteenuse pakkumiseks alustavatele ettevõtjatele ning mitmed ettevõtlusega alustamisega seotud koolitused ja teised tegevused.

4. Kohaldamisala

4.1 Vähese tähtsusega abi

4.1.1 Kui laenukäenduse väljastamine toimub vähese tähtsusega abina Komisjoni määruse (EÜ) nr 1998/2006, milles käsitletakse EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 379, 28.12.2006, lk 5-10), mõistes, järgitakse nimetatud määruses sätestatud abi andmise tingimusi.

4.1.2 Kui laenukäenduse väljastamine toimub vähese tähtsusega abi raames, ei tohi taotlejale jooksva majandusaasta ja kahe eelneva majandusaasta jooksul antud vähese tähtsusega abi ületada koos programmi raames taotletava toetusega 3 129 320 Eesti krooni (200 000 eurot), maanteetranspordi valdkonnas tegutseva ettevõtja puhul 1 564 660 krooni (100 000 eurot).

4.1.3 Vähese tähtsusega abi raames ei tohi laenukäendust anda raskustes olevale ettevõtjale vähese tähtsusega abi määruse mõistes.

4.2 Programmi raames toetatakse laenukäenduste väljastamist.

Laenukäenduse täpsemad tingimused kehtestatakse Krediidi ja Ekspordi Garanteerimise Sihtasutus KredExi (edaspidi KredEx) poolt lähtuvalt käesolevast programmist ning kehtivatest õigusaktidest.

4.3 KredExil on õigus muuta tootetingimusi vastavalt turuolukorra, mahtude ja tegelike kahjude muutumisele, kooskõlastades muudatused Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga.

4.4 Programmi raames ei käendata:

1. kalandus või metsa ülestöötamise (primaarsektori tootmine) laene;
2. relva- või tubakatööstuse laene;
3. kinnisvara arendamise projektide laene kinnisvara müügi ja väljarentimine eesmärgil. Erandina on lubatud osa omandatud kinnisvarast välja üürida, kui kinnisvara omandati enda tarbeks, sealjuures ei tohi laekumised kinnisvara rendist ületada 30% laenusaaaja aastakäibest;
4. jae- ja hulgikaubanduse valdkonnas tegutseva ettevõtja käibevahendite finantseerimist;
5. mittetulundusühinguid ja avaliku sektori asutusi;
6. laene põllumajandustoodete esmatootmisel vastavalt määruse (EÜ) 1998/2006 artikli 1 punktide 1 b ja c mõistes;
7. söetööstuse ettevõtjate laene;
8. rendi või tasu eest kaupu vedavaid ettevõtjad maanteevedudeks ettenähtud veokite soetamisel.

5. Programmi lühikirjeldus

Juhul, kui väikese- ja keskmise suurusega ettevõtjatel puuduvad tagatised või on ettevõtjal panga usalduse võitmiseks liialt lühike tegutsemisajalugu, on tal võimalik laenu saamiseks kasutada käesoleva programmi raames pakutavat laenukäendust. Käendusega tagatakse pangale kuni 75% ettevõtja laenust, mis võimaldab oluliselt suurendada ettevõtja rahastamisvõimalusi, pannes aluse ettevõtja kiiremale arengule. Stardilaenu käendusest on abi eelkõige ettevõtjal:

1. kes alustab või on oma tegevust alustanud ning on pankade poolseks finantseerimiseks esitatavatest nõuetest tulenevalt liialt lühikese tegutsemisajaloo või
2. kelle tagatisvara väärtust on raske hinnata või see pole piisav pangalaenu väljastamiseks.

Stardi- ja mikrolaenu käendus parandab laenuvahendite kättesaadavust ja võimaldab ettevõtjal maandada ettevõtluse ja laenuga seotud riske, kuna laenu võtmisel tuleb võrreldes tavatingimustel sõlmitud pangalaenuga enamasti vähem riskida oma varaga.

6. Seos rakenduskavaga ja rakenduskavas toodud tegevussuunaga ning valdkondlike arengukavadega ja horisontaalsete poliitikatega

Programmis reguleeritud tegevuste elluviimine täidab „Inimressursi arendamise rakenduskava” prioriteetse suuna „Teadmised ja oskused uuendusmeelseks ettevõtluseks” meetme ”Rohkem elujõulisi ettevõtteid” eesmärke seeläbi, et alustavate väike- ja keskmise suurusega ettevõtjate elujõulisust tõstetakse ettevõtjate laenuvõimaluste kättesaadavuse parandamisega.

Valdkondliku strateegia “Eesti ettevõtluspoliitika 2007-2013” tegevusvaldkondadest täidavad programmi tegevused otseselt ettevõtjate investeringute toetamise eesmärki. Tegevused teostatakse strateegia rakendusplaani “Eesti ettevõtluspoliitika 2007-2013 rakendusplaan 2009-2013” investeringute toetamise valdkonna meetme 2.1. “Väike- ja keskmise suurusega ettevõtete ligipääsu parandamine kapitalile” raames.

Prioriteetse suuna „Teadmised ja oskused uuendusmeelseks ettevõtluseks“ üldeesmärki toetavad lisaks programmis reguleeritud tegevustele teised „Eesti ettevõtluspoliitika 2007-2013” strateegias finantskapitali kättesaadavusele ja investeringute toetamisele suunatud meetmete tegevused ning teadmiste ja oskuste arendamise tegevusvaldkonna meetmed.

Alustava ettevõtja finantseerimisvõimaluste avardamine eeldab kompleksset lähenemist, et pakkuda üheaegselt:

1. toetust heade äriideede realiseerimise hoogustamiseks,
2. laenukäendusi ettevõtluse alustamiseks vajaliku laenukapitali kaasamise hõlbustamiseks ning
3. teadmiste ja oskuste arendamist läbi vastavate koolitus- ja informeerimiskeemide, mis viiakse ellu „Inimressursi arendamise rakenduskava” raames.

Stardi- ja mikrolaenu käendus maandab ettevõtluse alustamisega seotud riske, kuna vajaliku pangalaenu saamiseks pole enam vajalik riskida ettevõtja varaga. Seeläbi aitab käenduse kasutamine kaasa ettevõtluse kasvule. Ettevõtluse kiirem kasv tähendab aga suuremat koormust keskkonnale. Samas aitab uute tehnoloogiate kasutuselevõtt kaasa loodusressursside säästlikumale kasutamisele, väheneb jäätmete ja keskkonda paisatavate heitmete hulk ning suureneb jäätmete taas- ja korduvkasutus.

7. Programmi tegevuste sihtgrupp

Stardi- ja mikrolaenu käendus on suunatud väike- ja keskmise suurusega ettevõtjatele, kellel taotluse esitamise hetkel ei ole äriregistris ettevõtjana registreerimisest möödunud rohkem kui 36 kuud.

8. Abikõlblikud kulud

Programmi raames on abikõlblikud järgmised kulud:

1. ettevõtlusega alustamiseks ja ettevõtluse arendamiseks mõeldud stardi- ja mikrolaenu käenduste finantseerimiskulud;
2. väljamaksmisele minevate laenukäenduste kulud.

9. Programmi eelarve

9.1 Programmi eelarve rahastamisallikate lõikes 2007-2013

	Euroopa osalus	Ühenduse	Avaliku sektori osalus (Riigieelarveline kaasfinantseering)	KOKKU
Programm kokku	94 080 000		0	94 080 000

9.2 Programmi eelarve aastate lõikes on sätestatud iga-aastases riigieelarve seaduses ning eelarve kohta sõlmitakse rakendusametuse ja rakendusüksuse vaheline riigieelarvelise eraldise leping.

9.3 Programmi rakendamisel investeringutest teenitud intressid suunatakse tagasi programmi fondi.

10. Indikaatorid

Programm täidab „Inimressursi arendamise rakenduskava” prioriteetse suuna “Teadmised ja oskused uuendusmeelseks ettevõtluseks” eesmärgi.

Programmi alaeesmärgi saavutamist mõõdetakse järgmiste väljundindikaatorite abil:

1. stardi- ja mikrolaenu käenduse abil tegevust alustanud või laiendanud ettevõtjate arv aastas – sihttase: keskmiselt 100 ettevõtjat aastas;
2. ettevõtjatele käenduste abil väljastatud laenumaht aastas – sihttase: keskmiselt 60 mln Eesti krooni aastas.

Programmi alaeesmärgi saavutamist mõõdetakse järgmiste tulemusindikaatorite abil:

1. lisandväärtus töötaja kohta toetatud ettevõtjates;
2. ellujäämismäär stardi- ja mikrolaenu käendust saanud ettevõtjate seas;
3. käibe kasv toetatud ettevõtjates;
4. ekspordikäibe kasv toetatud ettevõtjates;
5. kiiresti arenevate ettevõtjate osatähtsus toetatud ettevõtjate hulgas.

11. Rakendusametuse, rakendusüksuse ja Programmi elluviija

11.1 Programmi rakendusametuseks on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

11.2 Programmi rakendusüksuse ülesandeid täidab sihtasutus KredEx.

11.3 Stardi- ja mikrolaenu käendusprogrammiga seotud tegevusi viib ellu sihtasutus KredEx.

11.4 KredEx on asutatud Vabariigi Valitsuse 29.06.2000 a. korraldusega nr 555-k, eesmärgiga parandada väike- ja keskmise suurusega ettevõtete rahastamisvõimalusi, maandada ekspordiga seotud krediidiriske ning seeläbi aidata kaasa Eesti ettevõtjate konkurentsivõime tõstmisele.

11.5 KredEx on käesoleva Programmi elluvijaks, kuna tema tegevused kattuvad programmi eesmärgiga. KredEx on pikaajalise tegevuskogemusega ning usaldusväärne koostööpartner paljudele finantsasutustele ja ettevõtjatele. KredExi tegevuse aluseks on 14.07.2000 kinnitatud sihtasutuse põhikiri. Oma tegevuses juhindub KredEx „Ettevõtluse toetamise ja laenude riikliku tagamise seadusest“ ja selle alusel antud õigusaktides sätestatust.

11.6 Programmi elluvijaja ja rakendusüksuse ülesannete täitmine on KredExis lahutatud struktuuriüksuste tasandil. Programmi elluviimine toimub vastavalt KredExi sisekorras sätestatule.

12. Programmi elluvijaja õigused ja kohustused

12.1 Programmi elluvijaja on kohustatud programmi korrektselt ellu viima ning kasutama saadud toetust sihtotstarbeliselt. Kõik toetusest hüvitatavad kulud peavad aitama kaasa programmi eesmärkide saavutamisele, olema programmi tegevustega otseselt seotud ja abikõlblikud.

12.2 Programmi elluvijaja kohustused on sätestatud programmi elluvijajaga sõlmitavas halduslepingus.

12.3 Programmi elluvijaja lähtub oma tegevuses „Ettevõtluse toetamise ja laenude riikliku tagamise seadusest“, „Perioodi 2007-2013 struktuuritoetuse seadusest“ (edaspidi STS) ja nende alusel antud õigusaktides sätestatud põhimõtetest.

13. Toetuse väljamaksmise tingimused ja kord

13.1 Toetuse väljamaksed tehakse programmi elluvijajale vastavalt STS § 23 lõike 4 alusel kehtestatud toetuse väljamaksmise korrale.

13.2 Väljamakse teostamise aluseks on käesolev programm. Väljamaksetaotluse (edaspidi VMT) ja selle aluseks olevad dokumendid esitab programmi elluvijaja rakendusüksusele. Nõuded VMT- le ja selle aluseks olevatele dokumentidele on sätestatud KredEx sisekordades.

13.3 VMT ja aruannete kontrollimine ja menetlemine toimub rakendusüksuses vastavalt rakendusüksuse sisekorrale.

14. Toetuse kasutamisega seotud aruannete esitamise tähtajad ja kord

14.1 Programmi aruandeperioodiks on poolaasta. Programmi elluvijaja esitab rakendusasutusele info indikaatorite sihtmäärade saavutamise kohta ja hinnangu tulemuste saavutamise kohta lisas 1 toodud vormil 15. augustiks ja 1. märtsiks.

14.2 Programmi rakendamise seotud lõpparuande esitatakse rakendusasutusele 3 kuu jooksul programmi lõppedes. Programmi lõpparuande vorm kooskõlastatakse rakendusüksuse ja rakendusasutusega.

15. Abikõlblikkuse perioodi algus ja lõpp

15.1 Programmi abikõlblikkuse periood algab käesolev käskkirja jõustumisega.

15.2 Programmi raames tehtavad tegevused on abikõlblikud kuni 2015. aasta 31. augustini.

16. Programmi tegevuste lõpetamise ja programmi muutmise tingimused ning kord

16.1 Programmi tegevuste lõppedes kasutatakse käesoleva programmi raames tagastatava või tagatise maksmisest järelejäänud rahalisi vahendeid samadel eesmärkidel kui käesolevas programmis sätestatud.

16.2. Rakendusasutusel on õigus muuta programmi tingimusi ja korda programmi elluviija taotluse alusel või enda algatusel vastavalt vajadusele. Programmi muutmiseks vormistatakse ministri käskkirja muudatus ning tehakse vajadusel vastav muudatus programmi elluviijaga sõlmitud halduslepingus.

Stardi- ja mikrolaenu käendusprogrammi indikaatorite kohta aruandmise ja tegevusele hinnangu andmise vorm

Väljundindikaatorid		Periood		
		I poolaasta	II poolaasta	aasta kokku
1. stardi- ja mikrolaenu käenduse abil tegevust alustanud või laiendanud ettevõtjate arv aastas	sihttase: keskmiselt 100 ettevõtjat aastas			
2. ettevõtjatele käenduste abil väljastatud laenumaht aastas	sihttase: keskmiselt 60 mln Eesti krooni aastas			
Tulemusindikaatorid				
1. lisandväärtus töötaja kohta stardi- ja mikrolaenu käendust saanud ettevõtjate seas				
2. ellujäämismäär stardi- ja mikrolaenu käendust saanud ettevõtjate seas				
3. käibe kasv stardi- ja mikrolaenu käendust saanud ettevõtjate seas				
4. ekspordikäibe kasv stardi- ja mikrolaenu käendust saanud ettevõtjate seas				
5. kiiresti arenevate ettevõtjate osatähtsus stardi- ja mikrolaenu käendust saanud ettevõtjate seas				

Tekstiline hinnang programmi tegevuse tulemuslikkusele: